

Maria Budskapsdag 2021- Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 132; Jes. 7:10-15; Luk 1:26-38

I dag har vi Maria Budskapsdag. Men samtidig er det 5. søndag etter faste og Pasjonsdagen. Ordet pasjon betyr lidelse, men brukes også om medfølelse og kjærlighet. Det er velkjent i vår tid. Mange lider, er ensomme og isolerte. Mange får ikke møte sine nærmeste og er redde for sin egen helse. Da blir nestekjærlighet, medfølelse og omsorg viktige handlinger for oss alle. Pasjonsdagen handler ikke om vår lidelse. Den handler om Jesus som ofret seg selv for oss. På korset lider han for dine og mine synder. Han vet hva lidelse er. Han kjenner til det å være ensom og redd. Han er prøvet i alt. Derfor kan vi komme til Han med alle våre bekymringer. Han forstår hva vi ber om. Han kjenner seg igjen. Han går i forbønn for oss hver eneste dag. Han kjenner deg ved navn. Han oppfordrer oss til å komme til han med alle bekymringer. Han venter på deg.

«*Se, en jomfru skal bli med barn; hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanuel.*» leste vi fra Jes 7,14. Vi klager når juleforberedelsene begynner for tidlig. Men med 9 måneder til jul er Gud i full gang med å forberede julen på nytt. Teksten fra Lukas handler om at Maria får et bud fra himmelen om Jesus-barnet som skal fødes. Budbæreren som kommer med dette fantastiske budskapet, er engelen Gabriel, sendt av Gud selv: «*Men da Elisabet var i sjetten måned, ble engelen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilea som het Nasaret, til en jomfru som var lovet bort til Josef, en mann av Davids ætt. Jomfruens navn var Maria.*» Engelen Gabriel kom også med et budskap fra Herren til det langt eldre ekteparet Elisabeth og Sakarias. De var barnløse. En sorg som de ofte la fram for Gud i bønn. Nå var det tid for bønnehørelse og engelen sier: «*Frykt ikke, Sakarias! For din bønn er hørt. Din hustru, Elisabet, skal føde deg en sønn, og du skal gi ham navnet Johannes.*» Luk 1:13. Døperen Johannes ble født 6 måneder tidligere enn Jesus, og vi feirer vi St. Hans eller døperen Johannes dag 24. juni. Vi må gå mer enn 500 år tilbake i tiden etter Jesu fødsel for å finne sist engelen Gabriel var i aksjon. I Daniels bok møter vi Daniel som ber og bekjenner sine og folkets synder: «*Vi har syndet, handlet ille, gjort urett, vært trassige og veket bort fra dine bud og dommer.*» (Dan 9,5). Så kommer engelen Gabriel helt bort til han og sier til Daniel at han er kommet for å gi han innsikt og ny lærdom. Han varsler om når tiden er inne for at Gud sender sin sønn den salvede og som etter hvert skal bli ryddet av veien og dø. Tiden er angitt i et ukeregnskap, og noen mener at tiden er eksakt da Gabriel kommer med et budskap til Maria. I Gal 4,4 står det «*Men i tidens fylde sendte Gud sin Sønn, født av en kvinne og født under loven.*» I tidens fylde betyr at det er den tiden Gud har fastsatt for å sette i verk sin frelsesplan. Da er det ikke tilfeldig at det er engelen Gabriel som kommer til Maria.

«*Vær hilset, du som har fått nåde! Herren er med deg!*»

Du som har fått nåde! Du som er et Guds barn. Den som har fått nåde har fått alle sine synder tilgitt. Paulus skriver i 1 Kor 15,10: «*Men ved Guds nåde er jeg det jeg er, og hans nåde mot meg har ikke vært bortkastet.*» Vår identitet som kristen er knyttet opp til en nådig Gud. Jeg lever hver eneste dag i et hav av nåde. Jeg sover hver eneste natt i et hav av nåde. Gud leter ikke hele tiden etter feil og mangler ved meg. Han ser etter meg og ønsker at jeg skal komme til han for å få bekreftet at jeg eier Guds nåde, det vil si syndenes forlatelse. Maria var også en som levde i Guds tilgivelse, i nåden. Så kommer budskapet fra engelen Gabriel: «*Frykt ikke, Maria! For du har funnet nåde hos Gud. Hør! Du skal bli med barn og føde en sønn, og du skal gi ham navnet Jesus.*» At Marie blir redd, er ikke underlig. Uttrykket «*Frykt ikke*» møter vi flere ganger i Skriften og ofte ved slike åpenbaringer. Når Gud åpenbares reageres det ofte med frykt, som hos hyrdene på marken da engelen kom med det glade budskap. Vi er redde fordi vi er syndere. Vi har skyld. Vi har lyst til å fly vekk slik Adam og Eva gjorde i Edens hage da Gud kom. Men Maria har ingen grunn til å frykte for hun hadde funnet nåde hos Gud. Dette er også et evangelium til deg kjære venn. Det er ingen grunn til å være redd Gud. Han har vunnet oss en evig rettferdighet og ved troen på Jesus er du hans kjære barn av bare nåde. Han vil deg bare vel. Så får altså jomfru Marie bud om at hun skal være Jesu mor. Maria forklarer selv hva det vil si at hun er jomfru. Hun har ikke vært sammen med noen mann, men hun var trolovet med Josef og lovet bort til han. Det innebærer nok at familien og slekten har vært inne og gjort sine avtaler for den unge jenta, en sterkere forpliktelse enn det vi har med uttrykket forlovelse. Og det var ingen tilfeldig slekt. Det var Davids hus, akkurat slik løftet i Skriften forutsetter: «*og Herren Gud skal gi ham hans far Davids trone.*»

Maria skal få barn. I og med dette er det flere under som skjer i og med unnfangelsen.

Det første under er at det legges et frø i Marias mage og et liv spirer frem, og det uten ved hjelp av en mann. Et ufattelig under. Men engelen forklarer dette med: «*Den hellige ånd skal komme over deg, og Den høyestes kraft skal overskygge deg. Derfor skal barnet som blir født, være hellig og kalles Guds Sønn.*» Det er Gud som er faren og Den Hellige Ånd har stått for befruktningen. Vi har allerede

bekjent i dag: «Unnfanget ved Den Hellige Ånd, født av jomfru Maria». Maria bærer fram Guds enbårne sønn. Under over under. Jomfrufødselen er vanskelig å akseptere for fornuften. Men for oss som kristne er dette et fundament for det største underet av alle; Gud blir menneske. Gud som er himmelens og jordens skaper: *«den salige og eneste hersker, kongenes konge og herrenes herre, den eneste som er udødelig, som bor i et lys dit ingen kan komme, han som intet menneske har sett og ingen kan se.»* 1 Tim 6,15-16.

Et foster er et fullverdig skapt menneske fra unnfangelsen av. Skriften bevitner igjen og igjen at slik er det. Men vår tids mennesker protesterer. Det er en celleklump i kvinnens kropp som hun selv bestemmer over. Er du klar over at i vår verden tas det mellom 40-50 mill. provoserte aborter pr år? I Norge er det rundt 12000 barn som får ikke leve opp. Daglig får vi statistikk på offer etter covid-19. Det er alvorlig. Men det er små tall mot det som reelt sett skjer med barn i mors liv.

Det andre under er det at Gud blir menneske og er det største av alle underene. Når Gud skal åpenbare seg for oss skjer det gjennom å fornedre seg selv. Han fornedrer seg selv ved å bli menneske. Den evige og udødelige Gud, blir til et menneske som dør. Vi forstår det ikke, men Skriften gjentar og gjentar at Gud ble menneske. Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, sier Johannes. Gjennom fornedrelsen åpenbarer Gud seg for oss. Dette fullføres i og med korsfestelsen. Jes 57,15: *«Så sier han som er høy og opphøyd, han som troner evig, Den hellige er hans navn: I det høye og hellige bor jeg og hos den som er knust og nedbøyd i ånden.»* I Gal 3,13 står det at Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse. Forbannelsen var at den som synder skal dø. Men Kristus ble selve forbannelsen for oss. *«For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre»* Gud ble selve synden, han bar våre synder opp på korset og ble med det både synden og forbannelsen. *«Ham som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss, for at vi i ham skal bli rettferdige for Gud.»* 2 Kor 5,21 Ser du hvilken innsats Gud har gjort for å frelse deg? Slik åpenbarer Gud seg for oss. Som en som går inn i vårt sted og tar straffen og dommen.

Det tredje underet er det som vi leste fra Jesaja 7, 14: *«Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, en jomfru skal bli med barn, hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanuel».* Ordet Immanuel betyr oversatt: Gud med oss. Det å få et navn betyr også at en er det som navnet beskriver. Immanuel betyr at Gud er med oss ikke mot oss. Han er ikke på jakt etter å straffe oss, men han vil frelse oss. Gal 4,4-5 beskriver hva det vil si at Gud er med oss: *«Men i tidens fylde sendte Gud sin Sønn, født av en kvinne og født under loven. Han skulle kjøpe fri dem som sto under loven, så vi kunne få retten til å være Guds barn.»* Immanuel er navnet til vår frelser som er med oss.

Til sist sier engelen til Maria: *«For ingen ting er umulig for Gud.»* Han viser til underet med Elisabeth og nå til Maria. Da Gud varslet Abraham og Sara at de skulle å barn lo Sara fordi hun var så gammel. Gud sier til Abraham: *«Er det noe som er umulig for Herren?»* 1. Mos 18,14. Paulus skriver: *«Det som var umulig for loven, siden den sto maktesløs fordi vi er av kjøtt og blod, det gjorde Gud. Han sendte sin egen Sønn som syndoffer, i samme slags kjøtt og blod som syndige mennesker har, og holdt dom over synden i oss.»* Rom 8,3. Utrykket «umulig» brukes sammen med et løfte. Det som ikke kunne tenkes ut av noe menneske, ikke i noens fantasi: Det gjorde Gud da han sendte sin Sønn. Loven har ingen makt eller kraft til å føre oss til Gud. Loven har bare evnen til å avsløre oss som syndere. Da griper Gud inn med evangeliet og redder oss ut av fordømmelsen. I møtet med den rike, unge mannen sa Jesus at det er vanskeligere for en rik å komme inn i Guds rike enn for en kamel å gå gjennom et nåløye. Da reagerer disiplene og sier: *«Hvem kan da bli frelst?»* og Jesus svarer: *«For mennesker er det umulig, men ikke for Gud. Alt er mulig for Gud.»* Mark 10, 26-27. Det er Gud som gjør det umulige mulig. Et Guds barn er ikke et resultat av menneskers vilje, men av at Gud griper inn. Han ofret seg selv for oss. Vi fikk troen i dåpsgave. Han tar seg av oss. Det er Gud som handler med oss, fordi alt er mulig for Gud. Gud bytter ut våre synder med sin rettferdighet. Foran Lammets trone står det en skare så stor at ingen kan telle den. I Åp 7,13-14 leser vi: *«En av de eldste tok da ordet og spurte meg: "Disse som er kledd i hvite kapper, hvem er de, og hvor kommer de fra?" 14 "Herre", svarte jeg, "du vet det." Da sa han til meg: "Dette er de som kommer ut av den store trengsel, de har vasket sine kapper og gjort dem hvite i Lammets blod.»* Det er Gud som gjorde det umulige mulig. At skitne og ubrukelige kapper ble hvite og rene i Jesus Kristus. Han kledde av meg mine synder og gav meg en drakt av Kristi rettferdighet. Slik kan jeg gå inn i det evige livet i troen på Jesus. Vi kler oss i hvitt i dag. Renhetens farge. Rettferdighetens farge. Høytidens farge.

I taknemlighet over for hva Gud har gjort for oss skal vi lære av Maria når Gud trenger oss til en oppgave i Guds rike: *«Se, jeg er Herrens tjenestekvinne. La det skje med meg som du har sagt»*
Amen